

medfør af § 2 i den ophævede lov hidtil har bevaret sin eneret, kan andre teatre i København og på Frederiksberg dog først opføre uden samtykke af Det kongelige Teater, når dette har undladt at opføre vedkommende værk enten i 10 år regnet fra dettes seneste opførelse inden denne lov eller i 5 på hinanden følgende år efter lovens ikrafttræden.

Som begrundelse for disse bestemmelser anførte *undervisningsministeren* ved lovforslagets fremsættelse:

„Da loven af 12. april 1889 om teaterdrift i København blev vedtaget, åbnedes der for første gang adgang for andre teatre end Det kgl. Teater til at opføre skuespil i København, men loven indeholdt dog ret vidtgående bestemmelser sigtende til at beskytte Det kgl. Teater mod konkurrence fra andre teatre. Foruden en mere speciel bestemmelse i lovens § 1 er det således i § 2 fastsat, at intet privat teater må opføre noget til Det kgl. Teaters repertoire henhørende stykke, medmindre Det kgl. Teater ikke har bragt stykket til opførelse i løbet af 10 på hinanden følgende år, og loven er i praksis forstået således, at denne eneret ikke blot gælder de stykker, der hørte til Det kgl. Teaters repertoire i 1889, men tillige ethvert stykke, der senere er blevet bragt til opførelse på teatret. I § 4 er det derhos bestemt, at ingen privat bevillingshaver må erhverve fremmede — dog bortset fra svenske og norske — forfatteres eller komponisters dramatiske værker på en sådan måde, at Det kgl. Teaters adgang til opførelse af disse indskrænkes. Den nærmere rækkevidde af denne bestemmelse er i øvrigt tvivlsom, og den har da heller ikke fundet anvendelse i praksis.

Udviklingen i løbet af de snart 70 år, der er forløbet siden vedtagelsen af loven af 1889, har imidlertid medført, at lovens bestemmelser om Det kgl. Teaters eneret er kommet til at stå for de københavnske privatteatre som en urimelig begunstiging af Det kgl. Teater og i samme omfang som en utilbørlig begrænsning af privatteatrenes kunstneriske muligheder, en begrænsning, der måske var begrundet, dengang de såkaldte „sekondteatre“ nærmest rangerede i plan med markedsgøgl og fjællebodsløjer, men som ikke bør opretholdes i vore dage.

Fra Det kgl. Teaters side har man vel betydelig interesse i at bevare § 2 i loven af 1889 og til en vis grad også samme lovs § 4. Under hensyn til de stærke ønsker, der fra forskellig side er fremsat om ophævelse af 1889-loven, mener teaterchefen dog, at det under de givne forhold er forsvarligt af hensyn til Det kgl. Teaters repertoireforpligtelser at tiltræde bestemmelserne i det foreliggende lovforslag. Også Det kgl. Teaters tilsynsråd har ment at kunne tiltræde principperne i lovforslaget.

Efter dette vil der af Det kgl. Teaters privilegier kun være